

Rynek sklejki

Sankcje i nielegalny import

Rosyjska sklejka nadal trafia do Europy mimo zakazów, a ścieżki jej przemytu stają się coraz bardziej wyrafinowane. Podczas webinaru eksperci próbowali odpowiedzieć na pytanie, czy europejski rynek zdoła się obronić przed zalewem nielegalnego towaru i jak długo jeszcze potrwa ta gra w kotka i myszkę

22 kwietnia w siedzibie Pracodawców RP w Warszawie odbył się webinar poświęcony aktualnym wyzwaniom na rynku sklejki pt. „Rynek sklejki pod presją: sankcje, cła i regulacje – co dalej z handlem międzynarodowym?”. Wydarzenie, transmitowane na żywo, zgromadziło przedstawicieli wszystkich interesariuszy: ekspertów z administracji publicznej, prawa oraz firm działających w branży. Omówili oni sankcje na sklejkę pochodzenia rosyjskiego, postępowania antydumpingowe oraz nowe regulacje unijne. Spotkanie skierowane do importerów, eksporterów, producentów i prawników miało na celu analizę problemów związanych z nielegalnym handlem i omijaniem przepisów, a także wskazanie rozwiązań wspierających uczciwą konkurencję na europejskim rynku.

Rynek z lotu ptaka

Jarosław Michniuk, przedstawiciel Paged Plywood S.A., szczegółowo przedstawił to problemów branży, wskazując na kluczowe regulacje i ich wpływ na rynek sklejki w Europie.

– Od czerwca 2021 r. na sklejkę pochodzącą z Rosji zostały nałożone cła antydumpingowe będące odpowiedzią na agresywną politykę cenową rosyjskich producentów. Decyzja ta została podjęta przez Komisję Europejską i obowiązuje do dziś. Po rozpoczęciu inwazji Rosji na Ukrainę Unia Europejska nałożyła dodatkowe sankcje na Rosję i Białoruś, w wyniku czego od 10 lipca 2022 r. obowiązuje całkowity zakaz importu sklejki brzożowej z tych krajów na teren UE – wyjaśnił Jarosław Michniuk.

Pomimo wprowadzonych sankcji i cel antydumpingowych nielegalny import sklejki wciąż stanowi poważny problem. Jarosław Michniuk zwrócił uwagę na nowe szlaki, przez które produkty z Rosji i Białorusi trafiają do UE, w tym przez Kazachstan, Turcję i Chiny. Ekspert podkreślił, że Polska stała się jednym z głównych hubów przerzutowych dla nielegalnej sklejki, zwłaszcza po 2023 r., gdy import z Kazachstanu, a następnie z Chin, znacząco wzrósł. Wskazał również na problem fałszowania informacji o pochodzeniu i składzie sklejki, szczególnie w przypadku produktów z Chin, gdzie często sprzedawany materiał nie odpowiada deklarowanemu.

– W ostatnich latach zauważyliśmy znaczny wzrost sprzedaży sklejki przez Kazachstan i Turcję, co skłoniło nas do wniosku, że produkty te są przepuszczane przez te kraje. Zgłosiliśmy sprawę do UE, co doprowadziło do śledztwa i nałożenia dodatkowych cel na obydwa kraje – powiedział Jarosław Michniuk.

Michniuk podkreślił także, że Chiny stały się liderem w eksporcie sklejki do UE, prawdopodobnie uczestnicząc w omijaniu sankcji na produkty rosyjskie. Problemem jest także niska jakość i fałszowanie parametrów chińskiej sklejki – w brytyjskich marketach budowlanych tylko co czwarta sklejka z Chin spełniała podane specyfikacje. Ekspert poruszył również temat sklejki z Brazylii, gdzie nie dochodzi do fałszowania pochodzenia, ale występuje nielegalny dumping cenowy, co dodatkowo

WSPÓŁPRACA I REGULACJE:

Uczestnicy webinaru „Rynek sklejki pod presją: sankcje, cła i regulacje – co dalej z handlem międzynarodowym?” zgodnie podkreślali, że walka z nielegalnym importem rosyjskiej sklejki wymaga ścisłej współpracy przemysłu z administracją oraz skutecznych regulacji chroniących uczciwy rynek europejski. [FOT. ARC]

zaburza uczciwą konkurencję. Te zjawiska wymagają wzmożonych działań zarówno ze strony administracji, jak i przemysłu, aby skutecznie przeciwdziałać nielegalnemu handlowi.

Sytuacja prawna

Dr Anna Partyka-Opiela partnerka z kancelarii Rymarz Zdort Maruta szczegółowo omówiła ramy prawne regulujące rynek sklejki, w tym sankcje wobec Rosji i Białorusi, unijne regulacje EUTR oraz dyrektywę dotyczącą odpowiedzialności karnej za naruszanie sankcji. Ekspertka podkreśliła, że choć sankcje funkcjonują od lat, ich zaostrzenie po agresji Rosji na Ukrainę znacząco wpłynęło na handel międzynarodowy. Wskazała, że zamrożenie rosyjskich aktywów w UE oraz ciągłość sankcji, również tych amerykańskich, ogranicza możliwości Rosji, ale wymaga ścisłego przestrzegania przepisów przez firmy.

– Sankcje amerykańskie wciąż obowiązują i prawdopodobnie będą kontynuowane. 430 miliardów euro rosyjskich aktywów pozostaje zamrożonych na kontach bankowych w UE. Aktualnie nie widzę woli politycznej, by Europa chciała wzmocnić reżim Putina – stwierdziła Anna Partyka-Opiela.

Partyka-Opiela zwróciła również uwagę na sytuację w Polsce, gdzie przestrzeganie sankcji jest kluczowe dla uniknięcia surowych kar. Podkreśliła, że łamanie przepisów ma nie tylko konsekwencje prawne, ale także etyczne, ponieważ sankcje zostały wprowadzone, by ograniczyć zdolność Rosji do prowadzenia wojny. Firmy muszą zatem działać odpowiedzialnie, zarówno w kontekście zgodności z prawem, jak i moralnych aspektów współpracy międzynarodowej.

– Łamanie sankcji ma dwa wymiary: prawny, związany z wysokimi karami, oraz etyczno-moralny, ponieważ sankcje mają na celu ograniczenie możliwości rosyjskiej agresji na Ukrainę – podkreśliła partnerka w kancelarii Rymarz Zdort Maruta.

Walka o uczciwy rynek

W kolejnej części spotkania Bartosz Bezubik ze Stowarzyszenia Producentów Płyt Drewnopochodnych (SPPDwP) oraz Jarosław Michniuk z Paged Plywood S.A. omówili działania SPPDwP podejmowane w celu przywrócenia uczciwej konkurencji na europejskim rynku sklejki. Paged już w II połowie 2022 r. informował polskie władze o podejrzeniach obchodzenia sankcji nałożonych na rosyjską i białoruską sklejkę. W 2024 r. złożono do prokuratury kolejne zawiadomienia przeciwko

8 polskim firmom podejrzanym o import towarów objętych sankcjami, a w maju tego samego roku utworzono specjalny zespół ds. zwalczania omijania sankcji. Dzięki działaniom biznesu, własnym analizom Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) oraz materiałom zgromadzonym przez Komisję Europejską w trakcie dochodzenia antydumpingowego, w 2024 r. szef KAS mógł zawnioskować do ministra spraw wewnętrznych i administracji o wpis czterech kazachskich producentów sklejki na polską listę sankcyjną. MSWiA dokonało wpisów od lipca do września 2024 r.

– Pod koniec 2024 r. zaobserwowaliśmy realne efekty działań KAS. Dochodzi do zatrzymania dostaw sklejki brzożowej na dużą skalę. W styczniu zatrzymano 47 ciężarówek białoruskiej sklejki, oznaczonej jako chińska – poinformował Bartosz Bezubik.

Działania na rzecz uczciwego handlu zyskały dodatkowe wsparcie dzięki nowelizacji ustawy z 9 stycznia 2025 r., która wprowadziła odpowiedzialność karną za łamanie sankcji, z karami od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności. Ponadto, na wniosek europejskich producentów, UE wszczęła postępowanie antydumpingowe dotyczące importu sklejki iglastej z Chin. Jarosław Michniuk podkreślił, że branża znajduje się w kluczowym momencie, ponieważ w maju 2025 r. mają zostać ogłoszone nowe cła antydumpingowe na chińskie produkty, co może znacząco wpłynąć na rynek.

– Jesteśmy w decydującym momencie, ponieważ zgodnie z harmonogramem na początku maja powinny zostać opublikowane wysokości cel antydumpingowych, które zostaną nałożone na Chiny – wyjaśnił Jarosław Michniuk.

Współpraca administracji i przemysłu

Ważnym punktem programu było wystąpienie przedstawicieli Krajowej Administracji Skarbowej. Jacek Przypaśniak – zastępca dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach, pełnomocnik szefa Krajowej Administracji Skarbowej do spraw prowadzenia działań analitycznych w zakresie przestrzegania środków ograniczających nałożonych na Federację Rosyjską i Białoruś w związku z wojną w Ukrainie, oraz mł. insp. Monika Horosz – zastępca naczelnika Podlaskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Białymstoku omówili narzędzia i działania podejmowane w celu zwalczania nielegalnego importu sklejki. Podkreślili znaczenie współpracy

z przemysłem, który dostarcza istotnych informacji w zakresie metod oględzin czy możliwości badania klasyfikacji taryfowej sklejki oraz pochodzenia surowca drewnianego.

Jacek Przypaśniak zwrócił uwagę, że od momentu objęcia funkcji przez obecne kierownictwo KAS (grudzień 2023 r.) eliminowanie naruszania przepisów sankcyjnych stało się jednym z priorytetów administracji. Podjęto wiele działań zmierzających do stworzenia systemu uzupełniającego się działań – od kontroli na granicy po dokonywanie wpisów podmiotów naruszających sankcje na listę sankcyjną MSWiA. Obecnie zauważane efekty w postaci np. zatrzymywania sklejki brzożowej na granicy są w dużej mierze wynikiem dostosowywania administracji do nowych zadań.

– Współpraca z przemysłem jest ważna, by skutecznie ukrozić nielegalny przepływ sklejki z Rosji, łącząc wiedzę specjalistyczną branży z analitycznymi możliwościami administracji – stwierdził Jacek Przypaśniak z katowickiej KAS.

Młodsza inspektor Monika Horosz wskazała na konkretne sukcesy: w 2024 r. import sklejki z Kazachstanu spadł o 66 proc. w porównaniu z 2023 r., zanikł rodzący się import z Kirgistanu i Uzbekistanu, toczą się postępowania karne, karne skarbowe i administracyjne. Znowelizowane przepisy ustawy sankcyjnej od 26 lutego 2025 r. przewidują uzależnienie importu z krajów wysokiego ryzyka od przedstawienia dowodów pochodzenia surowca drewnianego oraz pełną odpowiedzialność karną i administracyjną za naruszenia sankcji sektorowych i podmiotowych, co utrudnia oszustwa w tym sektorze.

Monika Horosz podkreśliła również, że skuteczność KAS zależy od stabilnych narzędzi prawnych, rozbudowanej bazy badawczej oraz świadomości etycznej biznesu. Współpraca z producentami, którzy wspierają administrację w identyfikacji nielegalnych towarów, jest niezbędna do dalszego ograniczania procederu. Przestrzeganie sankcji, jako kwestia etyczna, powinno być integralną częścią działań każdej firmy.

– Staramy się jako KAS działać jak najbardziej skutecznie. Potrzebujemy stabilnej bazy badawczej, coraz szerszych narzędzi prawnych oraz świadomości biznesu i społeczeństwa, ponieważ sankcje są także kwestią etyczną i powinny być przestrzegane przez każdą firmę – podsumowała Monika Horosz z białostockiej KAS.

PARTNEREM PUBLIKACJI JEST PAGED PLYWOODS.A.